

> Retouradres Postbus 20011 2500 EH Den Haag

Algemene Rekenkamer
Postbus 20015
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 20 mei 2025
Betreft Focusonderzoek binnengrenscontroles

Onze referentie
6404267

Uw kenmerk
25002938 R

Geachte heren Duisenberg en Van der Werf,

Op 19 mei jl. heb ik uw conceptrapport over de binnengrenscontroles ontvangen. Met deze brief wil ik u hiervoor bedanken en reageer ik op de bevindingen uit dit conceptrapport.

Het focusonderzoek richt zich op resultaten van de binnengrenscontroles die het kabinet op 9 december 2024 als een tijdelijke maatregel heeft ingevoerd. Tevens gaat het conceptrapport in op de personele capaciteit van de Koninklijke Marechaussee (KMar).

Het conceptrapport geeft aan dat de eerste resultaten van de binnengrenscontroles er niet op wijzen dat de kabinetsdoelen sneller worden bereikt met de binnengrenscontroles dan met de eerdere MTV-controles. U baseert zich hierbij mede op het feit dat er minder aanhoudingen voor mensensmokkel en documentenfraude zijn, dan in de vergelijkbare periode van MTV controles. Het kabinet heeft in maart jl. cijfers openbaar gemaakt over de eerste drie maanden aan binnengrenscontroles en een vergelijking gemaakt met de resultaten van MTV-controles een jaar eerder. Ten behoeve van uw onderzoek heeft u naar een langere periode van MTV controles gekeken en een vergelijking uitgevoerd. Hoewel de precieze reden niet te achterhalen is, zou de lagere asielinstream (-45%) gedurende de binnengrenscontroles van invloed kunnen zijn op de verschillen tussen de cijfers van de binnengrenscontroles en de MTV-controles wat betreft het aantal verzoeken om internationale bescherming en het aantal aanhoudingen voor strafbare feiten in relatie tot migratiecriminaliteit, zoals mensensmokkel en documentenfraude. De KMar heeft, om de binnengrenscontroles mogelijk te maken, binnen zeer korte tijd zijn operatie aangepast en maatregelen genomen om een mogelijke negatieve impact op het grensverkeer en de regio's te beperken. Het is de KMar gelukt om meer mensen te controleren. Ook is het aantal mensen dat de toegang is geweigerd tijdens binnengrenscontroles, aanzienlijk hoger dan het aantal personen dat tijdens MTV controles is overgedragen. De KMar is daarnaast een lerende organisatie en heeft sinds maart jl. operationele maatregelen genomen om de focus te verleggen naar migratiecriminaliteit tijdens grenscontroles wat reeds een positief effect heeft gehad op de resultaten.

In uw conceptrapport constateert u dat het doel van de binnengrenscontroles bestrijding van irreguliere migratie en grensoverschrijdende criminaliteit, in het bijzonder migratiecriminaliteit is. Deze constatering ligt in lijn met het doel dat het

Datum
20 mei 2025

Onze referentie
6404267

kabinet hierover heeft geformuleerd. Ook wordt opgemerkt dat binnengrenscontroles geen maatregel is tegen instroom van asielzoekers. Het klopt dat personen tijdens grenscontroles aangeven internationale bescherming te zoeken, zij conform EU- en nationale regelgeving worden doorverwezen naar de nationale asielprocedure. Tegelijkertijd, kunnen binnengrenscontroles wel een preventief effect hebben op migranten en mensensmokkelaars en daarmee bijdragen aan de verplaatsing van (secundaire) migratiestromen. Naast Nederland hebben meerdere lidstaten binnengrenscontroles ingevoerd mede om irreguliere migratie en mensensmokkel tegen te gaan.

U constateert verder dat op basis van het onderzoek geen reden is om te twijfelen aan de bewering van het kabinet dat binnengrenscontroles geen significant effect hebben op de andere taken van de KMar en dat de verdringingseffecten beperkt zijn. Ik herken het beeld dat de KMar capaciteit schaars is en dat de organisatie uitdagingen kent om alle taken effectief uit te voeren. Het kabinet investeert mede daarom in de versterking van grensbeheer, waaronder de binnengrenzen en capaciteit van de KMar. Samen met de KMar werken we daarom hard aan de doelmatige besteding van 151 miljoen euro extra financiering hiervoor.

In het conceptrapport wordt verder gesteld dat de KMar, volgens de interne uitvoeringsbrief van januari 2025, bij uitvoering van bepaalde taken belemmeringen kent vanwege personele tekorten. In het geval van inzet t.b.v. Frontex geldt dat met de toekenning van de aanvullende middelen voor grensbewaking het initieel voorziene tekort op deze inzet afgedekt is. De KMar heeft daarmee het budget beschikbaar gesteld gekregen en voldoet in 2025 aan de Europese opgave voor Frontex-inzet. Ten aanzien van general aviation is op basis van de uitvoeringsbrief met de KMar afgesproken dat de controles conform de Schengengrenscore plaatsvinden. De grenscontrole voor Eurostar treinen in Nederland is een service om reizigers een directe reis zonder latere overstap te bieden. De reizigers van de Eurostartrein gaan namelijk op de stations in Amsterdam en Rotterdam al door een grenscontrole in plaats van in België of Frankrijk en bij aankomst in het Verenigd Koninkrijk. Vanuit de Europese regelgeving bestaat er geen juridische verplichting om de grenscontroles op deze wijze vorm te geven. De KMar faciliteert deze controles op basis van specifieke verdragen en een bestuursconvenant dat tevens de beschikbare KMar-capaciteit voor deze taak bepaalt. De huidige vertragingen en mogelijke langere wachtrijen ontstaan doordat méér tickets worden verkocht dan past binnen de afgesproken capaciteit en controletijd. Voor 2026 en de volgende jaren is de overheid met Eurostar in gesprek over een herziene bestuursconvenant. In dat kader wordt gekeken naar verdere mogelijkheden voor inzet van capaciteit en innovatieve instrumenten. Ten slotte is het kabinet bekend met het capaciteitsvraagstuk van de KMar in Caribisch Nederland aangaande controle van ferrypassagiers. Er zijn additionele middelen ter beschikking gesteld om het grenstoezicht in Caribisch Nederland te versterken en wordt ingezet op samenwerking met naburige landen. Met de beoogde uitbreiding zal er voldoende capaciteit beschikbaar zijn om alle ferrypassagiers degelijk te kunnen controleren.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid

Datum
20 mei 2025

Onze referentie
6404267

De Minister van Asiel en Migratie,

M.H.M. Faber- van de Klashorst